

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci žalobcu: **M.**, bytom B., právne zastúpeného JUDr. J., advokátom v P., proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, Pribinova č. 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 206-2007/07848 zo dňa 25.6.2007, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 308/2007-30 zo dňa 15.1.2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 308/2007-30 zo dňa 15.1.2009 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. 206-2007/07848 zo dňa 25.6.2007 v spojení s rozhodnutím Prezídia Policajného zboru č. PPZ-243-1/ODP-2007 zo dňa 22.3.2007, s rozhodnutím Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove č. KRP-206-4/DI-2-2006 zo dňa 5.12.2006 a s rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Poprade č. ORP-374/DI-2-SK-2006 zo dňa 26.6.2006 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku toho rozhodnutia podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol ako nedôvodnú žalobu o preskúmanie rozhodnutia č. 206-2007/07848 zo dňa 25.6.2007, ktorým Minister vnútra Slovenskej republiky zamietol rozklad žalobcu a potvrdil rozhodnutie Prezídia PZ č. PPZ-243-1/ODP-2007 zo dňa 22.3.2007, ktorým bolo mimo odvolacieho konania podľa § 65 ods. 2 SP zmenené rozhodnutie Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru (ďalej „KDI KRPZ“) v Prešove č. KRP-206-4/DI-2-2006 zo dňa 5.12.2006 o zmene rozhodnutia Okresného dopravného inšpektorátu, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Poprade č. ORP-374/DI-2-SK-2006 zo dňa 26.6.2006 o uznaní žalobcu vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. f/ a k/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o priestupkoch) a o uložení sankcií podľa § 22 ods. 2 zákona, a to pokuty vo výške 15.000,-Sk (497,91 €) a zákazu činnosti viesť motorové vozidlo po dobu 24 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že ich neúspešnému žalobcovi nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol s poukazom na zistenie, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného, ako aj konanie mu predchádzajúce boli v súlade so zákonom a námietky žalobcu neodôvodňovali jeho zrušenie.

Krajský súd mal za preukázané, že konaním žalobcu došlo nepochybne k porušeniu § 3 ods. 2 písm. c/ zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách (ďalej len zákon č. 315/1996 Z. z.), v dôsledku čoho mu napadnutým rozhodnutím správneho orgánu bola uložená sankcia, ktorú krajský súd považoval za primeranú. Námietku žalobcu o prejednaní priestupku v jeho neprítomnosti a porušení jeho práva na obhajobu v zmysle § 73 ods. 2 zákona o priestupkoch súd považoval za účelovú, pretože žalobca v danej veci nevyužil svoje procesné právo zúčastniť sa na ústnom pojednávaní a nesplnil si ani svoje procesné povinnosti, preto správny orgán v súlade s § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch rozhodol v jeho neprítomnosti.

Proti rozsudku podal žalobca odvolanie žiadajúc, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a žalobe vyhovel. Namietal porušenie zásady aktívnej súčinnosti účastníkov konania podľa § 3 ods. 2 SP ako aj výšku uloženej sankcie. Krajskému súdu vytýkal, že vychádzal z písomného vyjadrenia žalovaného k žalobe, ktoré sa však nezakladá na pravde, ako aj to, že nebral do úvahy jeho popis predvolania na prejednanie priestupku. V súvislosti

s výškou uložených sankcií poukázal na to, že v správnom konaní síce platí zásada voľného hodnotenia dôkazov, čo však neznamená ľubovôľu správneho orgánu. Zdôraznil, že z odôvodnenia správneho rozhodnutia musí byť jasné, akým spôsobom dospel správny orgán ku konkrétnej sankcii v určitej výške a nepostačuje tu len všeobecné konštatovanie, pretože ak správne rozhodnutie neobsahuje zdôvodnenie správnej úvahy, čo presne ho viedlo k uloženiu trestu, nemá tak takéto rozhodnutie náležitosti v zmysle § 47 SP. vyjadril názor, že pri náležitej aplikácii správnej úvahy, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, by správny orgán nemohol uložiť také vysoké sankcie. Správnemu orgánu vytykal, že pri ukladaní sankcie nebral do úvahy, že išlo o jeho prvý priestupok, že mu bola odopretá možnosť vyjadriť sa k priestupku, že vodičský preukaz potrebuje v zamestnaní a že priestupku sa dopustil v čase minimálnej premávky.

Žalovaný správny orgán vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. K námietke žalobcu, že mu nebolo umožnené zúčastniť sa ústneho pojednávania, poukázal na úradný záznam č. p. ORP-347/DI-2-2006 zo dňa 26.6.2006 a na zápisnicu o podaní vysvetlenia zo dňa 28.11.2006, z ktorých vyplýva, že žalobca bol riadne predvolaný na ústne prejedanie priestupku na 13.6.2006, kedy sa však telefonicky ospravedlnil a dojednal si náhradný termín na 19.6.2006, no v tento deň sa opäť telefonicky ospravedlnil a keďže sa nedostavil ani v ďalší dohodnutý náhradný termín dňa 26.6.2006 o 9.00 hod. a bol správnym orgánom riadne poučený, bol priestupok prejedaný v neprítomnosti žalobcu v súlade s § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch.

K námietke žalobcu o výške sankcie uviedol, že správny orgán pri určení druhu sankcie a jej výmery prihliadol na to, že žalobca nerešpektoval pokyn a výzvu policajta na vykonanie dychovej skúšky, odmietol sa podrobiť lekárskeho vyšetreniu odberom krvi, nerešpektoval ani tri termíny, ktorými sa správny orgán snažil vyhovieť jeho požiadavkám a prispel k prieťahom v konaní. Ďalej prihliadol na závažnosť priestupku, spôsob jeho spáchania, teda vedomým konaním, nie opomenutím, okolnosti jeho spáchania, mieru zavinenia, teda že išlo o zavinenie úmyselné, ďalej pohnútku, ktorá viedla žalobcu k rozhodnutiu spáchať priestupok, keď nerešpektovanie výzvy bol motív s priťažujúcou okolnosťou a na osobu páchatel'a – žalobcu, t. j. že doteraz spáchal viac priestupkov, nevyvíjal potrebnú súčinnosť pri objasňovaní priestupku ani v súvislosti s účasťou na ústnom pojednávaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 OSP v spojení s § 10 ods. 2) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 246c ods. 1 v spojení s § 212 a nasl OSP) a dospel k názoru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania (§250ja ods. 2 OSP) s tým, že rozsudok verejne vyhlásil dňa 9.3.2010 potom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Z výsledku objasňovania priestupku č. p. ORP-P-664/DI-1-2006 zo dňa 8.5.2006 vyplýva, že žalobca dňa 8.5.2006 v čase o 3.40 hod. viedol osobné motorové vozidlo značky Škoda Pickup EČ T. po štátnej ceste v smere z Matejoviec do Popradu, kde bol na parkovisku na Štefánikovej ulici zastavený a kontrolovaný hliadkou, pričom bol vyzvaný, aby sa podrobil dychovej skúške, o jej vykonaní bol názorne poučený, no napriek tomu opakovane dychovú skúšku maril tvrdiac, že má astmu a na odber krvi sa nežiadal.

Z administratívneho spisu žalovaného ďalej vyplýva, že správny orgán preto začal voči žalobcovi priestupkové konanie z dôvodu porušenia § 3 ods. 2 písm. c/ a § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 315/1996 Z. z. a na deň 13.6.2006 vytýčil ústne pojednávanie. Predvolanie bolo žalobcovi doručené na adresu jeho bydliska do vlastných rúk dňa 2.6.2006. Podľa úradného záznamu zo dňa 26.6.2006 sa žalobca telefonicky ospravedlnil a dojednal si termín na 19.6.2006, kedy opätovne telefonicky oznámil, že príde až 26.6.2006 o 9.00 hod. s tým, že bol poučený, že ak sa v tento deň nedostaví, bude priestupok prejednaný v neprítomnosti, pretože prevzal predvolanie na ústne prejednanie priestupku. Keďže žalobca sa na ústne pojednávanie dňa 26.6.2006 nedostavil a svoju neprítomnosť ani neospravedlnil, správny orgán vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. p. ORP-347/DI-2-SK-2006 zo dňa 26.6.2006 uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku v zmysle § 22 ods. 1 písm. f/, k/ zákona o priestupkoch, ktorého sa dopustil tým, že dňa 8.5.2006 po výzve policajta maril vykonanie dychovej skúšky, i keď bol o nej náležite poučený, odmietol odber krvi a ku kontrole nepredložil doklad potrebný pre vedenie vozidla. Za tento skutok mu boli podľa § 22 ods. 2 zákona o priestupkoch uložené sankcie a to pokuta vo výške 15.000,-Sk (497,91 €) a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 24 mesiacov. V odôvodnení

rozhodnutia o uložení týchto sankcií správny orgán uviedol, že pri určení ich druhu a výmery sa prihliadalo na závažnosť priestupkov, mieru zavinenia, ich následky a osobu páchatel'a.

V odvolaní proti prvostupňovému správne rozhodnutiu žalobca namietal prejednanie veci bez jeho prítomnosti tvrdiac, že dňa 26.6.2009 sa telefonicky ospravedlnil.

V administratívnom spise sa nachádza zápisnica o podaní vysvetlenia G. zo dňa 28.11.2006, podľa ktorej mal byť žalobca počas telefonátu dňa 19.6.2006 riadne poučený o skutočnosti, že ak sa na dohodnutý termín dňa 26.6.2006 o 9.00 hod. nedostaví, bude priestupok prejednaný bez jeho prítomnosti. Žalobca sa v tento deň nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil a preto bol priestupok dňa 26.6.2006 prejednaný bez prítomnosti žalobcu.

Druhostupňový správny orgán, KDI KRPZ v Prešove, rozhodnutím č.p. KRP-206-4/DI-2-2006 zo dňa 5.12.2006 zmenil prvostupňové správne rozhodnutie tak, že z neho vypustil text: „ku kontrole nepredložil doklad potrebný pre vedenie vozidla“, „ustanovenie § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 315/1996 Z. z.“, „ustanovenie § 22 ods. 1 písm. k/ zákona č. 372/1990 Zb.“ a text „s poukázaním na § 1 vyhlášky MVSR č. 393/1990 Zb., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov konania o priestupkoch je P. povinný uhradiť trovy konania vo výške 150,- Sk“ nahradil textom: „s poukazom na § 1 vyhlášky MVSR č. 411/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov konania o priestupku je P. povinný uhradiť trovy konania vo výške 500,- Sk“. V ostatnom nechal prvostupňové rozhodnutie nezmenené.

Žalobca podal proti druhostupňovému rozhodnutiu s'ťažnosť zo dňa 11.1.2007, v ktorej namietal porušenie predpisov policajtom pri zadokumentovaní oznámenia o priestupku, ďalej namietal, že termín ústneho prejednania priestupku si na dňa 26.6.2006 nedojednal, nebol teda ani poučený, pretože 19.9.2006 pri telefonáte mu bolo oznámené, že p. Š. bol nahradený iným kolegom a vo veci mu bude zaslané nové predvolanie cestou pošty. Správne orgánu vytýkal aj výšku uložených sankcií na vrchnej hranici s poukazom na skutočnosť, že v evidenčnej karte nemal žiaden záznam a vedie riadny život.

Podanie žalobcu označené ako s'ťažnosť bolo posúdené ako podnet žalobcu na preskúmanie rozhodnutia v mimoodvolacom konaní.

V mimoodvolacom konaní Prezídium PZ rozhodnutím č. p. PPZ-243-1/ODP-2007 zo dňa 22.3.2007 podnetu žalobcu nevyhovelo a rozhodnutie KDI KRPZ v Prešove č. p. KRP-206-4/DI-2-2006 zo dňa 5.12.2006 zmenil tak, že vo výrokovej časti doplnil text v znení: „z výrokovej časti vypúšťa text: „2/ zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 24 mesiacov a to odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia“ a nahradil ho textom: „2/ zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 24 mesiacov, pričom zákaz činnosti začína plynúť odo dňa zadržania vodičského preukazu, t.j. od 8.5.2006“. V ostatnom ponechal správne rozhodnutie nezmenené.

Toto rozhodnutie napadol žalobca rozkladom, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. 206-2007/07848 zo dňa 25.6.2007 tak, že rozklad zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Námietku žalobcu o prejednaní priestupku v jeho neprítomnosti považoval za účelovú a stotožnil sa s odôvodnením z predchádzajúcich rozhodnutí. K námietke o výške sankcií poukázal len na § 22 ods. 2 a § 12 ods. 1 a 2 zákona o priestupkoch s tým, že pri ukladaní sankcií sa prihliadlo na závažnosť priestupku a na to, že žalobca sa dopustil porušenia povinnosti v zmysle § 3 ods. 2 písm. c/ zákona č. 315/2006 Z. z.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o zamietnutí žaloby žalobcu, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a s ním súvisiace prv vydané rozhodnutia, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Rozhodnutie žalovaného napadol žalobca žalobou zo dňa 31.8.2007, v ktorej znovu namietal porušenie § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch, výšku uložených sankcií a ich odôvodnenie.

Podľa § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch o priestupku koná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku možno vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný, alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu.

Podľa § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch pri určení druhu sankcie a jej výmery sa prihliadne na závažnosť priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatel'a, ako aj na to, či a akým spôsobom bol za ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní.

Podľa § 22 ods. 1 písm. f/ zákona o priestupkoch priestupku sa dopustí ten, kto ako vodič sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie alkoholu, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou prístrojom, ktorým sa určí objemové percento alkoholu v krvi, alebo ak sa odmietne podrobiť lekárskeму vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, či nie je ovplyvnený alkoholom alebo inou návykovou látkou, 3c) hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Za priestupok podľa odseku 1 písm. k) možno uložiť pokutu do 2 000 Sk, za priestupok podľa odseku 1 písm. c) a d) možno uložiť pokutu do 5 000 Sk a zákaz činnosti do 6 mesiacov, za priestupok podľa odseku 1 písm. a), b) a l) možno uložiť pokutu do 7 000 Sk a zákaz činnosti do jedného roka, za priestupok podľa odseku 1 písm. j) možno uložiť pokutu do 10 000 Sk, za priestupok podľa odseku 1 písm. g) a i) možno uložiť pokutu do 10 000 Sk a zákaz činnosti do jedného roka, **za priestupok podľa odseku 1 písm. e), f) a h) možno uložiť pokutu do 15 000 Sk a zákaz činnosti do dvoch rokov (ods. 2).**

Náležitosti rozhodnutia vydaného v priestupkovom konaní upravuje s poukazom na § 51 zákona o priestupkoch Správny poriadok (ďalej „SP“).

Podľa § 47 SP v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia (ods. 3).

Odvolačí súd sa stotožnil so záverom krajského súdu o nedôvodnosti námietky žalobcu o porušení § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch, pretože i podľa názoru odvolacieho súdu bolo telefonické dojednanie si termínu prejednávania priestupku so žalobcom v súlade so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania (§ 3 ods. 3 SP) a bolo v konaní riadne

preukázané (úradným záznamom ppor. B. zo dňa 26.6.2006 a zápisnicou o podaní vysvetlenia ppor. B. z 28.11.2006, o obsahu ktorých nemal súd dôvod pochybovať), na základe čoho bol dôvodný záver o naplnení zákonných predpokladov pre prejedanie veci bez prítomnosti žalobcu, keďže tento bol správnym orgánom predvolaný na prejedanie priestupku, no napriek poučeniu o následkoch § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch sa na opakovane preložený a s ním telefonicky dohodnutý termín ústneho prejedanie priestupku (26.6.2006) nedostavil.

Podľa názoru odvolacieho súdu sa však správne orgány náležitým spôsobom nevysporiadali so žalobcom namietanou výmerou sankcií uložených na hornej hranici zákonnej sadzby. Prvostupňový správny orgán uložil žalobcovi za spáchanie priestupkov podľa § 22 ods. 1 písm. f/ a k/ zákona o priestupkoch sankcie - pokutu vo výške 15.000,-Sk (497,91 €) a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo po dobu 24 mesiacov, teda sankcie na hornej hranici stanovenej zákonom, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia len konštatoval, že pri určení druhu a výmery sankcie sa prihliadalo na závažnosť priestupkov, mieru zavinenia, ich následky a osobu páchatel'a a to bez akéhokoľvek ďalšieho zdôvodnenia, či špecifikácie. Výmerou uložených sankcií sa bližšie nezaoberali ani správne orgány v nasledujúcich konaniach, keď žalovaný len konštatoval, že pri ukladaní sankcií sa prihliadlo na závažnosť priestupku a na to, že žalobca sa dopustil porušenia povinnosti v zmysle § 3 ods. 2 písm. c/ zákona č. 315/2006 Z. z.

Podľa názoru súdu je takéto zdôvodnenie výmery uložených sankcií nepostačujúce a správne rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné (obdobne v R 24/97). Žalovaný síce vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu bližšie zdôvodnil výmeru uložených sankcií, no takýto nedostatok rozhodnutia nemožno odstrániť dôvodmi dodatočne uvedenými v neskoršom vyjadrení, v ktorom navyše žalovaný uviedol, že žalobca sa dopravných priestupkov dopustil opakovane, hoci z administratívneho spisu, najmä z výpisu z EKV žalobcu takáto skutočnosť nevyplýva.

Druh a výmera uložených sankcií je vecou voľnej úvahy správneho orgánu. Avšak skutočnosti, ktoré viedli správny orgán k uloženiu sankcií v danom rozsahu musia byť v správnom rozhodnutí uvedené a odôvodnené s poukazom na § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch a § 47 ods. 3 SP. Nedostatok odôvodnenia uložených sankcií, keď zo žiadneho z vyššie uvedených správnych rozhodnutí nemožno napriek opakovaným námietkam žalobcu zistiť, ako správne orgány použili úvahu pri uložení sankcií na hornej hranici zákonnej sadzby

(závažnosť priestupku, spôsob jeho spáchania a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, miera zavinenia, pohnútky, osoba páchatel'a) spôsobuje podľa názoru odvolacieho súdu nepreskúmateľnosť správneho rozhodnutia znamenajúcu dôvod na jeho zrušenie (§ 250j ods. 2 písm. d/ OSP).

Vychádzajúc z uvedeného neboli podmienky na potvrdenie rozhodnutia krajského súdu, ktorý vo svojom rozhodnutí len konštatoval primeranosť uloženej sankcie a žalobu zamietol, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho rozsudok zmenil podľa § 250ja ods. 3 OSP tak, že rozhodnutia žalovaného, Prezídia PZ, KDI KRPZ Prešov a ODI ORPZ Poprad zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to, že žalobca si náhradu trov konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP), súd mu ich náhradu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. marca 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová